

TO JA, ŚWIĘTA MAŁGORZATA, WASZA PATRONKA

W niedzielę, 20 lipca po raz kolejny będziemy obchodzić święto patronki naszej parafii – św. Małgorzaty Panny i Męczennicy. Dziś używamy skróconego określenia, odpust św. Małgorzaty. Kościół katolicki obchodzi wspomnienie św. Małgorzaty w dniu jej śmierci, 20 lipca 304 roku. Relikwie świętej zostały wywiezione z Antiochi w 980 roku. W 1145 roku trafiły do Montofiascone Lacjum, gdzie są przechowywane do dziś, w katedrze pod jej wezwaniem. Część relikwii w 1213 roku otrzymali benedyktyni w Wenecji.

W Polsce jest ponad 70 parafii pod wezwaniem Świętej, a 8 miast ma w herbie jej wizerunek. Jest też legenda dotycząca św. Małgorzaty dotyczy miasta Tuchola. Są dwie wersje tego przekazu. Jedna mówi o ukazaniu się św. Małgorzaty w niebieskiej poświacie podczas burzy na murach miasta. Druga, że przyśniła się jednemu z rajców. Obrońcy Tucholi otoczeni przez Szwedów byli bardzo wyczerpani. Święta obrońcom udzieliła rady, aby z resztek zapasów mąki upiekli chleb i nim rzucali w napastników, ponadto na sznurze prowadzano wzdłuż murów piszczącego prosiaka, co miało świadczyć, że mają dużo świń i nie grozi im głód. Napastnicy błędnie ocenili, że mieszkańcy mają duże zapasy żywności i będą się dalej bronić. Wobec takiej oceny odstąpili od oblężenia.

Pierwsze zapisy o patronce kościoła parafialnego w Gostyniu odnotowano w 1324 roku. Ostatnia dziedziczka z rodu Awdańców nosiła imię Małgorzata, wyszła za mąż za Mikołaja Przedpełkowica z rodu Łodziów i uposażyła pierwszy kościół w Gostyniu.

W gostyńskiej farze znajdują się dwa wizerunki świętej. Pierwszy, to figura wykonana z terakoty w latach osiemdziesiątych XIX wieku. Wcześniej eksponowana była przy wieży kościoła od ulicy Lipowej. Figura o wysokości 128 cm została zdjęta z kolumny i poddana konserwacji w Toruniu. 19 lipca 2020 roku została na uroczystej Mszy Świętej poświęcona i ustawiona w kaplicy św. Anny. Drugi wizerunek patronki prezentowany jest w nadstawie ołtarza głównego. Obraz powstał około 1646 roku. Jest to bardzo czytelny obraz świętej ze wszystkimi atrybutami jej męczeństwa w jasno zielonej tonacji.

Był jeszcze dzwon Małgorzata, ważący 450 kg, który wykonano w 1930 roku w Kałuszy, w pracowni braci Felczyńskich. Niestety, utracony został w 1942 roku – zarekwirowany przez niemieckiego okupanta i wywieziony do Hamburga. Po napisie umieszczonym na dzwonie należy sądzić, że wcześniej istniał już tutaj dzwon o tym samym imieniu: „Straszna wojna mnie skruszyła parafia z patronami do życia mnie wzbudzili R.P. 1930”.

Jak ważnym świętem jest odpust św. Małgorzaty świadczy fakt, że aby uświetnić patronkę parafii specjalnie w 1929 roku przesunięto datę odsłonięcia Pomnika Serca Jezusowego na 21 lipca. Obecnie, kiedy w naszej parafii organizuje się festyn parafialny z okazji odpustu, zaczęto wypiekać ciastka o nazwie Małgorzatki.

Niestety, jest też przykra wiadomość związana z opiekunką i patronką naszej parafii. Od 1969 roku żywot Małgorzaty usunięto ze zweryfikowanego kalendarza kościoła, ze względu na wątpliwości, co do istnienia tej osoby.

„Wiadomości Parafialne” 2025, nr 7, s. 3.